

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

De Consecratione Ecclesiae, atque de eius pollutione, & reconciliatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

dictis iudices Laicos, & eorum Ministros occidentes reos in Ecclesia incurrere in excommunicationem constitutionibus Gregorij XI V. Et ita ego ore tenus respondi Felici Tambarello nunc Episcopo Soræ; tunc verò Vicario Generali Eminentissimi Principis, & Domini mei Cardinalis Boncompagno.

9. Sed ne aliquis dicat me nimis esse pronum ad defendendam immunitatem Ecclesiasticam: sciat me non esse primum Auctorem huius sententiæ: sed illam ante me docuisse amicissimum Ioannem Mariam Nouarium *tractat. de elect. fori tom. 2. part. 2. quæst. 14.* Nostrom Patrem Naldum in *Annotationibus Practicis ad ius Canonicum. fol. 61.* & nouissimè Paulum Squillante *tractat. de oblig. Clerici. part. 5. dub. 14. num. 90.* vbi testatur sic fuisse obseruatum in facti contingentiâ. Verùm cum in conspectu opinionum illa sit amplectenda, quæ fauet Ecclesiæ, vt tradit Ioannes Solorzanus *de Indiarum iure tom. 1. lib. 2. cap. 24. num. 39.* & alij: quos ego citauit in *part. 1. tractat. 2. resolut. 65. & pa. 8. tractat. 1. resolut. 23.* hanc idem nostram sententiâ ab omnibus in fauorem Ecclesiæ amplectendam esse existimo.

Quæ hic sunt infra tract. 2. Ref. 201. & 207. & hic supra in Ref. 118. §. ult. & in alijs multis eam annotatio. num.

10. Et hæc dicta sufficiant pro præsentis tractatu de immunitate Ecclesiarum aduersus Sarpum illam prorsus labe factare conantem. Aduerte etiam hic obiter eundem Sarpum *cap. ultimo* docere Templum Iudæorum privilegio immunitatis non fuisse insignitum: sed aduersus illum insurgit Georgius Rithherhusius, vti nam pius est Author, de iure Asylorum *cap. 12.* vbi etiam alium Sarpi errorem adnotat: nempe Græcorum tantummodò vsum fuisse, vt templis immunitatem tribuerent, quod falsum putat: cum apud omnes Gentes asyla recepta fuerint. Vnde apparet Sarpum Iudæorum, Gentium & Christianorum templis nimis infensum fuisse.

Hic casus inuenietur infra in tract. 1. in Ref. 133.

11. Sed quia Sacra Tempa non solum privilegium conferunt reis ad se confugientibus, sed etiam aliquibus personis ad eorum seruitium deputatis, idem in fine huius tractatus in gratiam studiosorum visum est mihi hic apponere casum de quo hodiebus interrogatus fui à viro docto & integerrimo Francisco Paulatio Sacrarum Congregationum Concilij & immunitatis Secretariò dignissimo.

RESOL. CXXIX.

An iudex laicus, inconsulto Episcopo, possit exhumare corpus defuncti occisi, ut constet de corpore delictum? Ex quo deducitur, quod ad Episcopum spectat cognoscere, si aliquis est, vel non est Clericus, sine ulla limitatione, an sequatur postea mors, vel non; & si ne metu alicuius irregularitatis propter talem declarationem, si postea sequatur mors.

Et an Episcopus in primo supradicto casu concedens licentiam iudici laico corpus exhumandi nullam incurrat irregularitatem? Ex part. 9. tract. 7. & Misc. 2. Ref. 64.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Bobadilla in *Politicæ. tom. 2. lib. 3. cap. 15. num. 93.* vbi sic ait: [Y aun siendo necessario para el dicho efeto desfeterarjal muerto de pocos dias, praticase hazerlo sin pelicentia al Iuez Ecclesiastico: ni aun prodria el tal Iuez Ecclesiastico darla: porque si dandola se venisè à aueriguar la culpa, prender, y dar pena de muerte al matador, no quedaria libre de irregularidad: y assi lo he praticado, y lo aprauò el consexo en cierto caso; en que yo auia proueydo desenterrat vn muerto, por lo qual se libò vna muger de la muerte que se le imputaua auer dado à su marido, subre lo qual se oc-

curtio al consexo por via de fuerça.] Ita ille, & post illum hanc sententiâ docet etiam Emmanuel Themudo in *Decisionibus Archiepiscopalis Vlyssiponen-sibus. tom. 2. decis. 131. num. 6.* vbi testatur, ita prædicari in regno Lusitanie, & cum Bobadilla putat in tali casu, si Episcopus præberet licentiam, adesse periculum irregularitatis.

2. Sed hæc omnia respõda sunt. Et quoad primum assero, Iudicem laicum absque licentia Episcopi, exhumando corpus defuncti occisi, frangere immunitatem Ecclesiasticam, & idem posse excommunicari: quia Iudex laicus nullam in Ecclesia potest exercere iurisdictionem, ex cap. *Decet. de immum. Eccles. in 6.* & ita in terminis præter Genuensem vbi infra, docet Posselinus de *officio Curati. cap. 14. num. 8.*

3. Ad periculum irregularitatis, quod adducit Bobadilla, & Themudo, assero; in tali casu Episcopum concedendum, vt debet, licentiam Iudici laico corpus exhumandi, nullam incurrere irregularitatem: quia ad illam incurrendam requiritur, quod actus, qui fit, sit causa proxima, directâ in mortem, vel mutilationem, non causa remota. Nauar. *c. 7. n. 211.* Sotus de *iusst. & iure. lib. 5. q. 1. art. 7.* & alij. Sed actus ostendendi cadaver occisi, est remotissimus, & suapte natura non directus in mortem, vel mutilationem: eo magis, quod Episcopus nihil operatur; sed tantum permittit exhumari corpus, & capi informationem; & non omnium causa, sine qua non dicitur. principalis, vt latè tradit Nauar. in *conf. 19. de homicid. conf. 16. de Simon. ergo. &c.* Et omnia supradicta docet Genuensis in *Praxi. c. 42. n. 10.* & alij. Vnde testatur Genuensis in Curia Archiep. Neapolitana fuisse resolutum ex supradictis de causa proxima, vel remota, quod posset concedi Curie seculari copia sententiæ depositionis, sine degradationis verbalis, & renuntiationis Habitus clericalis cuiusdam Clerici, inquisiti de homicidio in Curia seculari, allegantis, se esse Clericum ob prædictam depositionem, & renuntiationem: siquidem, quod aliquis sit, vel non sit Clericus, non est causa propinqua mortis. Facit text. in cap. *Si Iudex laicus, de sententia excommunicationis, in 6.* vbi ad Episcopum spectat cognoscere, si aliquis est, vel non est Clericus; sine aliqua limitatione, an sequatur, postea mors, vel non.

Supr hoc in tom. 5. tract. 5. Ref. 11.

Supr hoc in tom. 5. tract. 5. Ref. 11.

DE CONSECRATIONE ECCLESIE atque de eius pollutione, & reconciliatione.

RESOL. CXXX.

An si ex intentione renouandi Ecclesiam vnus paries post alterum successiue destruat, & adificetur de nouo tota Ecclesia, amittat consecrationem? Ex part. 11. tract. 3. & Misc. 3. Ref. 21.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Layman *lib. 5. tract. 5. cap. 5. n. 16.* vbi sic ait; Si minores partes parietum per temporum interualla corruant, & reficiantur; itaut nunquam maior parietum pars simul destructa sit, vtrum nihilominus Ecclesiam execrata censeri debeat: Ita affirmat Abbas in *cit. c. posuisti num. 8. de consecrat. Ecclesia;* saltem si tota Ecclesia per temporum interualla secundum partes suas deicla, & nouiter ædificata sit quia in veritate non est eadem Ecclesia, licet moraliter censeatur.

2. Contrarium verò docet Glossa in *cit. capite de Fabrica;* vbi pro regula traditur, quod Ecclesia successiue reparata, non est iterum consecranda. Idem docet Syluester *verbo consecratio 2. quæstione 3.* Ibi dem

Sup. doct. na conten-ta in istis primis 88. huius Ref. in tom. 2. tr. lege Ref. 177. per totâ; & signanter §. 2. in fine. vti que in finem præcitatae Ref.

ibidem Tabiena num. 3. Suarez part. 3. tom. 3. disp. 91. sect. 4. Casu 6. Nau cap. 87. num. 258. Sa verb. Ecclesia num. 18. Coninch. quest. 83. art. 1. nam. 335. Probatur primò: Quia moraliter censetur eadem Ecclesia, sicuti, & eadem naus, licet subinde pro destructis tabulis nouarum accessio, & reparatio fiat. Hucusque Layman.

3. Verùm ego sententiam Nauatri amplector cum Patre Dicastillo de Sacrament. tom. 1. tractat. 5. disp. 4. dub. 7. num. 133. nec intentio operantis in hoc casu potest nocere, neque enim sufficit quod simul habeat intentionem destruendi omnes parietes, si de facto non simul omnes, aut maiorem partem destruat, nam quando destruitur vna pars, tantum, & adiungitur Ecclesie antiquæ permanenti, illa adiunctione qua fit pars totius integræ Ecclesie, manet illa pars consecrata, itaut si quis vellet non ulterius progredi, consecratio maneret. Quod verò postea velit, vel non velit progredi ad diruendos alios parietes, omnino per accidens est; Vnde idem iudicium erit de secunda parte, quàm postea dicitur, atque etiam de reliquis, quæ successiue diruuntur; itaut nunquam sit tota, vel maior pars Ecclesie deiecta.

4. Negandum ergo, est quod assumit Layman, in hac scilicet re, vt potè morali, multum valere intentionem; nam quando moralis æstimatione sumitur ex re ipsa externa, non sufficit intentio, sed requiritur simul res ipsa seu effectus externus Physicus, ex quo resultat effectus moralis. Sic ad censuram, poenam, aut etiam irregularitatem incurrendam ex homicidio, aut ex percussione personæ Sacre, quantumvis intentio operantis fuerit ea perpetrandi peccata, & coram Deo peccet, moralis tamen effectus irregularitatis, vel censure non resultat, nisi effectus ipse sequatur; imò in nostra etiam materia etiam si quis velit simul, verbis gratia, displosis tormentis totam, vel maiorem partem Ecclesie diruere; si tamen verè non diruat, sed vnam partem; càmque minorem, non erit Ecclesia exeerata, non enim intentio diruendi exeerat, sed dirutio ipsa. Pari ergo ratione etiam si quis in animo habeat totam Ecclesiam diruere; si tamen illam non diruat totam simul, sed per partes Ecclesia non exeerabitur; neque enim destructio Ecclesie etiam totius illam exeeratur, sed simultanea destructio in facto esse, ita vt in aliqua duratione sit verum dicere; nunc tota Ecclesia, vel maior pars illius diruta est. Quod in eo casu dicere nunquam est verum. Ergo, &c.

5. Et ita hanc sententiam præter Dicastillum sustinet ex Suarez, & Barbosa, Pater Castrus Palauus tom. 4. tract. 22. punct. 8. num. 15. vbi sic ait; Aliqui limitant hanc sententiam, ne procedat quando animo reparandi omnes, vel penè omnes parietes successiue illorum destructio, & reparatio fit; quia censeri debet ea destructio in communi æstimatione, ac si simul contigisset.

6. Sed verius censo hanc limitationem admittendam non esse, Doctores enim absolute docent, non indigere Ecclesiam noua consecratione si paulatim & successiue reparatio illius fiat; neque vllam de hac intentione mentionem faciunt, & merito, quia prædictæ rationes eodem modo procedunt, siue destructio & reparatio minoris partis ex intentione destruendi; & reparandi maiorem Ecclesie partem fiat, siue non. Etenim quod magis dignum trahat ad se minus dignum; itaut maior pars consecrata præexistens minorem partem aduenientem consecratam reddat, ex eo præci-

Tom. I. X.

se pendet, quod minor pars non consecrata maiori consecrata vniatur, non ex intentione, quod alia pars de nouo destruenda, & reparanda postmodum sit, talis enim destructio, & reparatio cum priori destructione, & reparazione; non est coniuncta. Item non impedit esse vnam Ecclesiam moraliter & non diuersam, quod à Principio intenderis illam integrè destruere; & reparare; si tamen successiue, & interpolatè destruxeris, & reparaueris, sicuti non est diuersus populus, cuius personæ successiue pereunt, & aliæ de nouo succedunt; tamen si Deus illas personas interimens intendat tandem omnes interimere, & nouas creare. Ita Palauus. Et hanc opinionem tenet etiam Cardinalis Lugo de Sacrament. Euchar. disputat. 20. sect. 12. num. 65.

7. Sed ipse num. 86. dubitat, quando reuera ex quatuor Ecclesie parietibus ferè duo corruerent; nam licet tunc maneat maior parietum pars, verè tamen non videtur manere Ecclesia; quis enim dicat, Ecclesiam esse duos parietes paulò plus absque recto? Consecratio autem Ecclesie, non manet, nisi maneat Ecclesia: Sic enim Calix, vel Alba non manent benedicta, quando ita amittunt magna ex parte formam artificialem; vt non sint Calix, Alba, & cetera vt infra videbimus. Vnde si manica separentur ab Alba perditur benedictio; minus autem retinent formam Ecclesie duo parietes absque recto, quam Alba sine manicis. Sicut ergo vt Calix, vel vestis retineat benedictionem necesse est, vt possit vtrumque; licet ægrè deservire ad suum vsum: Sic Ecclesia tandiu retinebit consecrationem, quamdiu erit Ecclesia; & tandiu erit Ecclesia, quamdiu licet ægrè possit deservire ad vsum Sacros, quod moraliter iudicandum erit.

8. Verùm contrariam sententiam ipse Lugo probabilem, & tutam in praxi esse existimat, quod etiam docet Pater Dicastill. loco citato, quibus ego adhareo.

RESOL CXXXI.

An infans filius fidelis recentissime natus, si ante Baptismum moriatur, & sepeliatur in Ecclesia, illam polluat?

Et supponitur, quod polluitur Ecclesia per sepulturam hominis infidelis.

Sed difficultas est, an Ecclesia violetur, si per Episcopum excommunicatum non toleratum consecratur, aut benedicatur?

Et docetur Episcopum hereticum valide consecrare, scilicet benedicere templa, dum fidem Sanctæ Trinitatis tenet.

Et aduertitur, quod Ecclesia non violetur, quamvis excommunicatus non toleratus celebret in ea; nec Altare, & paramenta sacra polluantur per vsum tabulium excommunicatorum? Ex part. 11. tract. 8. & Misc. 8. Ref. 22.

§. 1. **C**Asus alicubi accidit, & affirmatiue respondet Cardinalis Lugo de Sacram. Euchar. disputat. 20. sect. 2. num. 27. vbi sic ait: Quintò polluitur Ecclesia per sepulturam hominis infidelis, hoc est Pagani non baptizati, quò nomine comprehenditur infans etiam non baptizatus, quando scorsim sepelitur, non quando in vtero matris grauidæ; & iam mortuus sepelitur. Ita ille, cui adde eius germanum Fratrem Franciscum Lugo

H

Suprà hoc in tom. 2. tr. 1. Ref. 169. §. 1. ad medium, à veris quia sicut Alba.

chil. ten. 88. Ref. in. 177. a. & e. v. finem

de Sacram. tom. 1. lib. 5. cap. 6. quæst. 11. numer. 72. Fagundez de præcept. Eccles. parte prima, lib. 3. cap. 14. num. 57. Coninch. de Sacram. quæst. 83. numer. 233. & alios.

2. At negatiuam sententiam inuenio docete Vgolinum de potestati. Eviscop. 19. §. 5. vbi ita asserit: Tertio excipiuntur filij fidelium, qui nati ante Baptismum mortui sunt; et si enim per ipsos Ecclesia non polluitur; non tamen in iure cautum est, & gentiles propriè non dicuntur, in Ecclesia tamen sepeliri non debent, & ita consuetudine seruat. Hanc etiam sententiam nouissimè cum aliqua formidine docet Episcopus Pax Iordanus tract. 1. lib. 5. tit. 12. num. 221. sic enim ait: Sublimiter Tertio in filiis Christianorum, qui viam vniuersæ carnis ante susceptum Baptismum ingrediuntur, quoniam, et si in loco sacro non debeant sepeliri, prout neque de consuetudine sepeliuntur: attamen, quia iure cautum non est Ecclesiam ex illorum sepultura violari, nec propriè gentiles, & infideles dicuntur: ob id pollutio minimè censetur inducta. Credere tamen talium cadauera, si à cæteris discerni possint, debere exhumari: prout de aliis cadaueribus prohibitorum dicitur; nec absque aliqui ambiguitate huic limitationi subscribo. Ita ille.

3. At ego vt verum fatear non recederem ab affirmatiua sententia, nam video esse communem inter Doctores. Et ratio est, quia talis puer negatiuè saltem est infidelis, cum non habeat fidem habitualem. Ergo sub nomine infidelis censendus est comprehendi in iuribus Canonicis; unde patet responsio ad argumentum Vgolini, & Iordanii.

4. Sed difficultas magis existit, an Ecclesia violetur, si per Episcopum excommunicatum non toleratum consecratur, aut benedicatur? Et affirmatiuam sententiam docent plures Doctores, quos citat, & sequitur Pax Iordanus vbi supra num. 133. quibus adde Auilam de censuris part. 5. disputat. 7. dub. 1. Nec videtur ob stare quod Vgolinus adducit de altari, & paramenti sacris, vt non polluantur per vsum talium excommunicatorum, non multum virget, eo quod simplex vltus non ita participat de mala qualitate excommunicati, sicut consecratio, & benedictio, prouenientes ex ore, & manibus illorum, cum magna solemnitate, & circumstantiis.

5. Ad id verò, quod non habeatur in iure expressum de tali violatione, responderi poterit, virtualiter cautum censeri, ex maiori parte rationis, de qua superius: nam de similibus ad similia rectè proceditur: *l. non possunt ff. de legibus* nulla autem certior, & facilius via aperiri potest ad informandum arbitrium iudicantis pro similibus cognoscendis, quàm rationis consideratio: vbi enim æqualis, aut maior ratio conuenit, poterit ad similia procedi, quoniam identitas rationis operatur, vt non tam extendere, quàm enucleare legem videamur. Menoch. de arbitr. iudic. lib. 2. cent. casu 84. per totum, ex pluribus ab eo de more cumulat.

6. Verum licet hæc opinio sit probabilis, & communior, ego adhæreo negatiuæ sententiæ, quam docet Suarez de censuris tom. 5. disp. 81. sect. 4. Coninch. & Cardinalis Lugo vbi supra Fagundez num. 56. Layman lib. 5. tract. 5. cap. 5. num. 8. Dicastillus de sacram. tom. 1. tract. 5. disput. 4. dub. 7. numer. 124. Nam violatio supponit consecrationem: ergo non fit consecratione ipsa; sed vel validè, vel non validè consecrat qui consecrat; validè autem consecrari,

nec debere reconciliari docet idem Layman, dummodo minister, seu Episcopus fidem S. Trinitatis tenuerit, vt habetur in cap. Ecclesia, de consecratione, distinct. 1. vbi dicitur; Sicut infans à quocumque sacerdote in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, semel baptizatus, non debet iterum baptizari: ita nec locus Deo dicatus iterum consecrandus est; nisi propter eas causas, quas superius nominauimus, si tamen fidem S. Trinitatis tenuerint, qui cum consecrauerunt.

7. Dicendum est igitur, Ecclesiam sic consecratam, aut benedictam, non solum validam retinere consecrationem, aut benedictionem, vt aduersarij fatentur, & significat cap. Ecclesia, semel, de consecratione, distinct. 1. vnde colligit Layman. sup. num. 9. Hæreticum Episcopum validè consecrare, seu benedicere templa, dum fidem Sanctissimæ Trinitatis teneat sed etiam non egere reconciliatione, quia verè non est polluta. Probatur, quia nullo iure discernitur talis violatio, nec in legibus pœnalibus valet argumentum à paritate rationis, cum odia restringi debeant ad casum dumtaxat expressum. Et omnes fateantur, Ecclesiam non violari, quamuis excommunicatus non toleratus celebret in ea. Vnde patet responsio ad argumentum aduersariorum. Vide Franciscum Lugo de Sacram. lib. 5. cap. 6. part. 10. num. 67. & Marchinum de Sacram. ordin. parte 3. c. 10. num. 11.

RESOL. CXXXII.

Quenam quantitas sanguinis requiratur, vt Ecclesia maneat violata? & quanam quantitas seminis?

Et supponitur, quod effusio sanguinis debet esse iniuriosa. Ex quo deducitur, quod Ecclesia non polluitur, si quis occidat in sui defensionem: si casu sanguis effundatur in Ecclesia; aut si phreneticus alium vulneret, aut Chirurgus, dum vulnus curat in Ecclesia, vel venam, aut tumorem incidit, effundat sanguinem inculpate, &c.

Et an sufficiat, vt sanguis effluat intra Ecclesiam, si vulnus factum fuit extra Ecclesiam?

Et quid est contra?

Et an requiratur, quod Ecclesia denuncietur à iudice polluta?

Et an ex pollutione seminis polluitur Ecclesia? Ex part. 11. tract. 2. & Misc. 2. Ref. 58.

§. 1. **S**uppono quod modus, quo polluitur Ecclesia, est per effusionem sanguinis hominis viuientis, modò sit iniuriosa, & intra templum, aut locum sacrum fiat, vt Coemeterium, & in magna quantitate: non enim sufficit, quod guttatim effundatur, vt statim dicemus num. 19. Ita docent communiter Doctores, Henriquez lib. 9. de Missa cap. 27. num. 5. Suarez tom. 3. disp. 81. sect. 4. §. Secundo violatur. Azor. tom. 1. institut. moral. lib. 10. cap. 26. quæst. 3. §. Quæres an si. Sylu. verbo Consecr. 2. num. 5. & verbo Interdictum 4. quæst. 3. Palud. in 4. quæstion. 2. art. 3. Sotus ibid. quæst. 2. art. 3. ad 2. Nau. cap. 25. num. 5. & cap. 27. num. 256. Grassius lib. 2. decis. aur. cap. 48. numer. 22. Patet ex cap. Si Ecclesia de consecr. dist. 1. vbi dicitur expressè oportere illam effusionem esse iniuriolam, ita tamen ab omnibus Doctoribus intelligitur. Vnde si non sit iniuriola, id est, si à peccato mortali excusetur, quocumque modo excusetur, nec erit sacrilegium mortale, nec Ecclesia polluetur: vt si quis occidit in sui defensionem: si casu sanguis effundatur, aut phreneticus alium vulneret, aut Chirurgus

Sup. hac difficultate, & effusione sanguinis hominis viuientis in Ref. 1. an. not. postea in principio §. seq. Et pro partical, guttatim in. 5. huius textus in præcitata Ref. §. vii.

furgus dum vulnus curat in Ecclesia; vel venam, aut tumorem incidit, effundat sanguinem inculpate. Ita Henríquez, Suar. Sylu. Nauarr. citati, & communitur Doctores.

2. Hoc supposito, quæro quanam quantitas sanguinis inducat pollutionem Ecclesie; Respondent citati Doctores, debere esse notabilem. Ergo modica non sufficit. Concedunt hoc; sed quanam dicenda sit modica, excipiant. Et hoc Layman libro 5. tractat. 5. capite 5. numero 7. Dicastillus de Sacrament. tomo 1. tract. 5. disputacione 4. dub. 7. numero 116. cum Glossa ubi infra, remittunt arbitrio Episcopi. Sed hoc est effugere difficultatem. Henricus Busembaum in Medulla Theologiae Moralis libro 6. tractat. 3. cap. 4. dub. 4. ait, esse pauculas guttas, non explicat, quot guttae. Cardinalis Lugo de Sacram. Euchar. disput. 20. sect. 2. num. 52. putat vnam vel alteram guttam non esse quantitatem notabilem. Eligius Bassaris in Floribus Theologiae Moralis extendit ad tres guttas. Nimis scrupulose loquuntur hi Doctores, & Riccius teste Pace Iordano tom. 1. lib. 5. tit. 12. num. 47. ausus est dicere, quod nisi quantitas sit adeo modica, vt vnam vel alteram guttam non excedat, inducat violationem, sed merito aduersus supradictos Doctores insurgit Iordanus ubi supra. Ego verò probabiliter puto cum Stephano Fagundez de Præcept. Eccles. præc. 1. lib. 3. cap. 14. num. 14. non sufficere effusionem sanguinis quod guttatim effundatur, quia vt ait ipse num. 19. ad violationem Ecclesie non sufficere quamcumque effusionem iniuriolam sanguinis: sed requiritur magnam effusionem, imò enorm. m. vt docet Sylu. verbo Consecratio 2. num. 5. §. secundus, & Nan. cap. 27. numer. 256. quia iura requirunt effusionem: effusio autem largitatem denotat. Præterea, Toletus etiam lib. 1. summa, cap. 32. num. 1. magnam copiam sanguinis requirit. Eandem requirunt etiam Suar. tom. 3. in 3. par. disput. 81. sect. 4. §. secundus, & Azor. tom. 1. Inst. moral. lib. 10. capit. 26. quest. 13. & Pan. in cap. Propositi, de consec. dist. 1. & Graphius lib. 2. decis. aur. cap. 48. num. 5. & est optimus textus in cap. Reuertimini 16. quest. 1. & in cap. cum illorum de sent. excom. & Gloss. ibi, verbo, effusio. Nam vocabulum effusionis ex se copiosum sanguinis fluxum significat: quod est valde notandum; ne dicamus, per quamcumque emissionem modici sanguinis pollui Ecclesiam. Ita Fagundez, qui etiam addit, quod nec etiam polluitur, si magna copia effundatur de naso, quia est organum sanguinis, vt optimè animaduertit Graphius citatus num. 25. & Sotus in 4. dist. 12. quest. 2. art. 3. conclus. 8. ac proinde, quæ sit iniuriolam, & peccaminosa effusio respectu alterius partis, non esse respectu nasi, iuxta hos Doctores.

3. Quicquid in contrarium nominatim contra me asserat Fraciscus Lugo de Sacram. l. 5. c. 6. quest. 8. num. 51. qui etiam pro difficultate de qua actum est, sic ait; Notandum est primò, requiri sanguinis effusionem, quæ planè significat copiam effusi sanguinis; vnde, si parum sanguinis defluat, non violatur Ecclesia, vt docent communitur Doctores. Hæc autem quantitas proportionaliter sumi debet ad partem vnde fluit; sunt enim partes corporis ex quibus inflicto leui vulnere, vel ictu, facillè defluit multum sanguinis, ex aliis autem etiam inflicto graui vulnere vix parum erumpit. Continget ergo sæpius, vt quantitas effusi sanguinis, quæ respectu alterius partis sufficeret ad constituendam mortalem culpam, & ad violandam Ecclesiam, quia supponeret graue vulnus, respectu nasi vel auriculæ non sufficiat, quia manat ex vulnere leui. Ita ille. Sed absolutè sententiam Fagundez ubi supra probabilem puto.

Tom. IX.

4. Notat etiam cum Hurtado de Sacrament. disput. 4. de Sacrificio Missæ, difficult. 3. qui ait non sufficere quod sanguis effluat intra Ecclesiam, si vulnus factum fuit extra, bene tamen si vulnus factum fuit in Ecclesia, quamuis sanguis non effluat intra Ecclesiam, sed extra, & quamuis sanguis non perueniat ad pavementum Ecclesie.

5. Nota hic obiter, me olim insinuasse in par. 6. tract. 6. resol. 47. Si aliquis percussus in Ecclesia non fudit in illa sanguinem, sed extra, non violati Templum. Sed quia video hanc opinionem esse contra communem, nunc absolutè ab ipsa recedo. Quoniam Ecclesia non tam polluitur per ipsum contactum sanguinis decidentis in pavementum, (vt aliqui putant) quam per actionem iniuriolam, qua causatur effusio, & omnis propria malitia formaliter continetur. Quare dum hæc tota ponatur in Ecclesia; quamuis sanguis colligatur in vase; vel percussus egrediat ex Templo, priusquam sanguis effluat, pollueretur Ecclesia. Contra verò, si quis percussus extra locum Sacrum ingrediatur illud, & in Ecclesia sanguinem mittat, non polluetur illam. Non enim attendendum est, vbi sanguis effluat, nam illa censetur effusio materialis, sed vtrum percussio fiat in loco Sacro, nam illa censetur effusio formalis.

6. Sed maior difficultas extat, an quod dictum est de sanguinis effusione vt censetur Ecclesia polluta, procedat etiam in alio casu, in quo polluitur ex feminis humani effusione peccaminosa, & affirmatiue communitur tenent Auctores. Vnde Dicastillus de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disp. 4. dub. 7. num. 118. sic ait; Violatur Ecclesia humani feminis effusione illicita mortaliter intra Ecclesiam facta, siue voluntaria pollutione, siue copula carnali. Requiritur etiam quod sit copiosa, vt nomen, Effusio, significat, & aliqui notant, sufficere si effusio fiat intra Ecclesiam, quamuis non perueniat ad pavementum. Requiritur etiam quod sit notoria, si enim non publicè confitetur non sufficit vt Ecclesia sit polluta etiam respectu eorum, qui fortè id sciunt, etiam si sit qui patrauit delictum, qui non tenetur se manifestare. Non requiritur autem quod Ecclesia denuntietur à Iudice polluta. Neque simile de Censura locum habet, quidquid aliqui dicunt. Scio Suanium iudicare id esse probabile. Sed cum pollutio hæc Ecclesie non sit interdictum, vt ipse docet tom. de censur. disput. 37. sect. 1. numer. 28. non est cur ea denuntiatio requiratur, nec id est vltu receptum, Ita Dicastillus. Vide etiam Amicum in Curs. Theolog. tom. 7. disput. 33. sect. 12. numero 337. vbi docet, effusionem feminis debere esse in aliqua sufficienti quantitate, vt notat nomen Effusio & Cardinalis Lugo ubi supra numero 56. requirit etiam effusionem copiosam feminis non vnus, vel alterius guttae, vt dixerat antea de sanguine.

7. Sed vt verum fatear si consideremus iura, non videtur requiri vt semen in copia effundatur. Nam Canone, Ecclesie, ita dicit Concilium Nicænum: Ecclesiis semel consecratis non debet iterum consecratio adhiberi, nisi ab igne extincta, aut sanguinis effusione, aut cuiuscumque semine polluta fuerint cap. verò, si Ecclesia, ita ait Gregorius IX. Si Ecclesia non consecrata cuiuscumque semine fuerit, aut sanguinis effusione polluta, &c: Ex qua loquendi diuersitate videtur colligi ius non requirere effusionem feminis, seu copiam, vt Ecclesia ex eo capite polluat, videturque posse congruentia adferri, quod emissio erioris in parua quantitate raro sit mortalis, saltem non

H 2 ita

Sup. hoc in tom. 1. tit. 7. ex doctrina Res. 90. §. 2. ad medium; à vers. & quando, & pro parte id Res. nor. seq. Quæ hic est infra Res. 135. & lege etiam vers. nor. præterita, & infra vide doctrinam Res. 136. & ex Res. 144. §. Hinc oritur.

Sup. hæc notorie in tom. 2. tit. 6. Res. 47. §. 2. prope finem & in §. colligitur (secundus) & seq.

Sup. hoc in Res. 135. vlt. & in Res. 137. Res. 139. cor. in in §. Secundo.

Sup. hoc in Res. 1. nor. præterita, & eodem §. Ter. in Res. 135.

ita facile supponi possit esse mortalis: voluntaria verò seminis emissio peccaminosa, est peccatum mortale, quamvis semen non effundatur in copia, Ecclesia in suo foro non potest facile contrarium præsumere. Videtur ergo statuisse, vt Ecclesia non pollueretur propter sanguinis emissionem, nisi ea esset copiosa; pollueretur verò propter mortalem emissionem seminis licet nõ copiosam. Et ita obseruat Ioannes Præpositus *in 3. part. quæst. 83. art. 3. dub. 2. num. 155.* verum postea non audet à communi sententia recedere, à qua tamen inuenio recedere Patrem Iordanum *tom. 1. lib. 5. sit. ... num. 109.* putat enim quod si actus est completus emissionis seminis, siue multum, siue parum sit emissum sequitur violatio; & huic sententiæ ego libenter accedo. Vide dictum Iordanum. Et quidem quomodo possemus cognoscere veritatem & feminis quantitate; & eadem est ratio de paruo, ac magno semine, dummodo actus luxuriæ sit consummatus.

8. Sed an ex pollutione in somnis polluat Ecclesia Syluester, Tabiena, Nauarrus, Hentriquez, Finnellus, quos sequitur Bonacina *de Matr. q. 4. punct. vlt. num. 19.* censent Ecclesiam non pollui per pollutionem in somnis contingentem, quamvis indirectè voluntaria fuerit in causa. Rationem reddit Bonacina, quia non est libera, & per consequens non habet annexam irreuerentiam loci Sacri, propter quam Ecclesia polluta censetur. Mihi videtur indirectè voluntarium fati habere libertatis ad mortale peccatum, si legem violat. Sic homicidium commissum in somniis, vel ebrietate, si fuit voluntarium in causa, quamvis indirectè dumtaxat, est mortale peccatum contra iustitiam; nam obligat non solum ad non occidendum, sed etiam ad tollendam causam, vnde prævidetur homicidium secutum. At castitas non obligat ad auertendam causam pollutionis in somnis euenturæ, quamvis illicitam in alio genere. Quare peccans mortaliter in nimio cibo, vel potu, non peccat contra castitatem, quamvis inde prævideatur secuturam esse pollutionem in somnis præter intentionem, vt late docent Valquez *1. 2. disput. 115. numer. 9.* Sanchez *de Matrim. lib. 9. disput. 45. num. 17.* Igitur Ideò non violatur Ecclesia per talem pollutionem, quia non est mortale peccatum in genere luxuriæ. Et ita docet Franciscus Lugo *de Sacrament. lib. 5. cap. 6. quæst. 9. num. 58.*

RESOL. CXXXIII.

Quidam in Ecclesia rixando cum aliquo, pugno in naribus percussit, ex quibus magna sanguinis quantitas exiit. petierunt à me, an Ecclesia remanserit polluta? Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 24.

Sup. hoc in Ref. præterita in fine §. 2. ver. ita Fagundez. & seq. & in alio §. & ver. eius nor.

§. 1. **C**asus est practicabilis, & in facti contingentia mihi accidit: & affirmatiuè videbatur respondendum. Nam tunc violatur Ecclesia, quando percussio est peccaminosa & lethalis, & cum illa coniungitur copiosa sanguinis effusio: sed in nostro casu percussio fuit peccaminosa, & cum ingenti sanguinis effusione: Ergo, &c, ita hanc sententiam docet Syluius *in 3. part. quæst. 83. art. 3. post conclus. §. queritur.* & Coninch etiam *in 3. part. q. 83. art. 3. dub. 1. n. in fin.*

2. Sed ego tunc in facti contingentia negatiuam sententiam consului, & adduxi Grassium *in decis. aur. lib. 13. cap. 48. num. 25.* Emmanuelem Sà *verb. Ecclesia numer. 13. in fine.* Fagundez *part. 1. lib. 3. capit. 14.*

num. 7. & part. 2. lib. 4. capite 4. numer. 18. qui citat etiam Sotum, quorum sententiæ inuenio nunc adherere Marchinum *de Sacrament. Ordin. nallat. 3. part. 3. capiti. 11. numer. 8.* vbi sic ait. Tertio excipitur effusio sanguinis etiam lethifera, seu grauis, & in magna quantitate, quæ de naso profliueret pugno, alapa, & similibus. Quia nasus est organum sanguinis facilè ab hac parte fluentis. Ita ille. Est ergo hæc sententia absolute tenenda: & non quoad pueros tantum rixantes in Ecclesia, vt tunc assererat quidam Parochus nixus auctoritate Coninch *loco citato.*

RESOL. CXXXIV.

Quidam fuit occisus ante Ecclesiam, & cum adhuc calidus esset, intra eam illatus, credens inimicus esse ad huc viuum, vlnus graue ei intulit, ex quo manauit copiosa sanguinis effusio; quaesitum fuit, an Ecclesia remaneat interdita?

Et an ex qualibet minima sanguinis effusione Ecclesia polluat, vel necessaria sit magna effusio sanguinis iniuriosa, imò, & enormis? Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 25.

§. 1. **D**E hoc casu olim per litteras interrogatus Snp. hoc fuit fui. Et affirmatiuam sententiam docet Durandus *in Rationali diuinorum officiorum, lib. 1. cap. 6. num. 41. in fine.* Ioannes Baccon *in 4. distinct. 10. quæst. 2. art. 5.* & Emmanuel Sà *verb. Ecclesia, num. 13.* lege primas vbi sic asserit. Polluitur Ecclesia effusione sanguinis per iniuriam, quæ sit peccatum mortale, factam etiam homine mortuo in Ecclesia ipsa existente. Sic ille.

2. Sed quia Ecclesiæ violatio est pœna, & ideò restringenda, ego negatiuè sententiæ adhareo: quia homo mortuus verè non est homo: & dum iura in violatione Ecclesiæ requirunt necessariò effusionem sanguinis, debet intelligi de principali analogato, id est, sanguinis hominis viui. Et ita hanc sententiam tenet Fagundez *part. ... lib. 3. cap. 24. num. 14. & 15.* & Hentriquez *lib. 9. capit. 27. numer. 5.* vbi ait. Ecclesiam violari per effusionem sanguinis hominis viuientis, si modo iniuria fit intra Ecclesiam. Vide etiam Sayrum *de censur. lib. 5. cap. 16. num. 7.*

3. Notandum, est etiam hîc obiter falsam esse opinionem Alphonsi de Castro *de lege pœnali lib. 1. capit. 7. art. 2.* asserentis ex qualibet minima sanguinis effusione Ecclesiam pollui; non verò si vna aut altera gutta effundatur: nam Ecclesia polluitur ex sanguinis effusione in abundantia; vide Gloss. *in cap. 1. de consecrat. Eccles. in 6. Abbatem in cap. proposit. numer. 3. de consecrat. Eccles. Azorium part. 1. lib. 10. cap. 26. quæst. 13.* Suarez *tom. 3. disputat. 81. sect. 4. numer. 2.* Reginaldum *in praxi som. 2. lib. 29. cap. 29. numer. 181.* Auilam *de censuris part. 6. disp. 7. dub. 1. conclus. 2. cas. 1.* & alios penes ipsos, quibus adde Fagundez *part. 1. lib. 3. capit. 14. numer. 19.* vbi ita asserit. Notabis tamen ad violationem Ecclesiæ non sufficere quamcumque effusionem iniuriosam sanguinis; sed requiri magnam effusionem, imò enormem; quia iura requirunt effusionem; effusio autem largiter denotat. Et est optimus textus *in cap. reuertimini 16. quæst. 1. & in cap. cum illarum, de sement. excommunicat. & Gloss. ibi verb. effusionem.* Nam vocabulum effusionis ex se copiosum sanguinis fluxum significat, quod est valde notandum: ne dicamus per quamcumque effusionem modici sanguinis pollui Ecclesiam. Ita Fagundez & ego.

RESOL

De Immunit. Eccles. Resol. CXXXV. &c. 89.

RESOL. CXXXV.

Quidam fuit in Ecclesia vulneratus, & persequens inimicum fugientem magnam copiam sanguinis extra Ecclesiam vulnus effudit: queritur, an Ecclesia remaneat polluta? Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 47.

S. 1. **A**firmatiuam sententiam docent communiter Doctores, vt Emanuel Sa verb. Eccles. 9. n. 13. Auila de censuris part. 5. disp. 7. dub. 1. concl. 2. casu 1. Ioannes Wigets de Sacrament. in 3. part. D. Thome, quest. 83. dub. 15. num. 68. Azorius part. 1. lib. 10. cap. 29. quest. 13. 8. quares. & part. 2. lib. 9. cap. 5. quest. 1. cas. 2. Suarez in 3. part. tom. 3. disp. 81. sect. 4. cas. 2. Reginaldus tom. 2. lib. 29. num. 181. Toletus lib. 5. cap. 8. num. 7. Lugo de Sacrament. Eucharist. disp. 20. sect. 2. Sayrus de censur. lib. 5. cap. 16. num. 5. & 8. Victoria in summa de Eucharistia, quest. 99. Grassius in decis. part. 1. lib. 2. c. 48. num. 23. Nauarrus ex Manuali, cap. 27. num. 266. & Fagundez part. 1. lib. 3. cap. 14. num. 16. vbi sic ait: Si vulnus mortiferum sit & graue, & intra Ecclesiam contingat, aut cimiterium illius, locus sacer violabitur, etiam si sanguis intra eam non effluat, veluti si homo prius egrediatur. Ita ille. Putant igitur hi Doctores, non esse de essentia pollutionis Ecclesie, vt in ea sanguis effundatur, sed satis esse, si percussio sit facta in Ecclesia, & de per se sit sanguinis effusio. Igitur si prius homo egrediatur, & sanguis non cadat in eam, sed extra Ecclesiam postea effundatur; sufficit, vt illa remaneat polluta: quia per accidens est, vt in Ecclesia sanguis non effundatur, & ipsa effusio, quantum est ex parte actionis iniuriæ gratis facta est. Ergo, &c.

2. Sed pro contraria sententia adest, ni fallor, non infirmum argumentum, pro quo suppono. Primo violationem Ecclesie esse penam, & idem strictè interpretandam: vt obseruat Pericinus de offic. Sacerd. lib. 1. cap. 7. dub. 2. num. 23. Vnde Fagundez loco citato, num. 13. asseruit, quod in huiusmodi casibus fauere Ecclesie debeamus, vt potius non sint polluta: nec violata: quam polluta & violata sint. Suppono secundò Canones imponentes hanc penam asserere Ecclesias pollui per sanguinis effusionem. Et idem in cap. Ecclesie 68. disp. & de consecrat. disp. 1. dicitur non esse Ecclesias reconciliandas, nisi sanguinis effusione polluta fuerint, Et in cap. si Ecclesia de consecrat. Eccles. dicitur, Ecclesiam non consecratam, sed solum benedictam etiam sanguinis effusione pollui. Et in cap. unico de consecr. Eccles. in 6. habetur, Si Ecclesiam pollui sanguinis effusione contingat, esse reconciliandam. Et Innocentius III in cap. tuarum de privilegiis, proposita sibi questione; videlicet, cum quidam percussit Vicarium Sacerdotem ipsam Ecclesiam sanguinis effusione fecidisset, sic respondet; in ea donec reconciliata fuerit, officia non permittas celebrari diuina.

3. His suppositis sic argumentor. Ecclesia non violatur nisi per sanguinis effusionem: ergo violatio, vt pena, non est extendenda ad nostrum casum; in quo nullus in Ecclesia effusus est sanguis. Constat probabilitas supradictæ opinionis ex sententia superius relata, nempe Ecclesiam non remanere violatam propter homicidium, si mors extra illam sequatur, & idem hic apponam verba Ioannis Præpositi in 3. part. quest. 83. art. 3. dub. 2. num. 152. sic allentis: non violatur Ecclesia, si causa quidem data sit in ea, mors tamen extra illam sequatur: cum eo casu neque homicidium sit dicendum in Ecclesia contingere; quare requiritur, vt & causa mortis sit

Tom. 1. A.

in dicta Ecclesia data, & mors in ea sequatur: cum vtrumque requiratur vt homicidium dicatur in Ecclesia contingere. Ita ille, & alij. Si ergo Canones asserentes, Ecclesiam pollui propter homicidium, intelligendi sunt secundum Præpositum, & alios, non solum si causa homicidij fuerit data in Ecclesia, sed etiam si mors sequuta fuerit in Ecclesia. Ita dicendum est in casu nostro Canones asserentes Ecclesiam pollui propter sanguinis effusionem, intelligendos esse non solum si causa, v.g. vulneratio de per se sanguinis effusiva, si facta in Ecclesia, sed etiam si ipsa sanguinis effusio sequuta fuerit in Ecclesiam sicut in primo casu si homicidium, cuius tamen causa data fuit in Ecclesia, extra Ecclesiam sequatur; non potest dici in Ecclesia contingere, ita & in nostro casu, si sanguine extra Ecclesiam effluere contigerit, idem dicendum erit. Vnde nescio qua ratione Præpositus tenuerit, vt supra visum est, ad pollendam Ecclesiam requiri, vt & causa mortis data sit in Ecclesia, & mors in ea sequatur; & postea contra id quod supra diximus, teneat Ecclesiam violari, si quis intra eam graue vulnus accipiat, quamuis extra Ecclesiam enorem emittat. Sed his non obstantibus, quia video affirmatiuam sententiam circa questionem propositam esse inter Doctores communem, non audeo ab ea recedere.

RESOL. CXXXVI.

Ollin in Ecclesia Regularium fuit quidam sacculus arenæ ita acriter contusus, vt post tres dies extra Ecclesiam mortuus sit; queritur, an Ecclesia remanserit polluta?

Et an Ecclesia violetur, si quis vino consecrando immisisset aliquod venenum, vt illius sumptione Sacerdos moreretur, qui eo sumpto domum rediens mortuus est? Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 26.

S. 1. **A**firmatiuam sententiam docet Marchinus de Sacramento Ordini, tract. 3. p. 3. c. 10. n. 7. Layman lib. 5. tract. 5. c. 5. num. 8. & Fagundez part. 1. lib. 3. cap. 14. num. 13. Nam si doctores asserunt sufficere mortiferam vulnerationem sine effusione sanguinis ad pollendam Ecclesiam, si in ipsa Ecclesia fiat, quamuis mors extra illam sequatur: cur non sufficiat etiam mortifera contusio in ipsa Ecclesia facta, etiam si mors extra illam eueniat; cum vtrouque causa ipsius mortis; & completa malitia illius, & peccatum ipsius homicidij in Ecclesia consummatum fuerit; nam posita ea causa, mors qua postea euenit, naturaliter euenit. Ergo, &c.

2. Sed negatiua sententia, quam ipse Marchinus & Fagundez probabilem vocat, tenetur etiam Præpositus in 3. part. quest. 83. art. 3. dub. 2. num. 152. & Suarez tom. 3. in 3. part. disp. 81. sect. 4. cas. 1. vbi ait. Existimò necessarium esse, vt mors ipsa in Ecclesia contingat; quia alias reuera non fit homicidium in Ecclesia. Ita ille. Vnde Azorius part. 1. lib. 10. cap. 26. q. 3. docuit, quod si sanguis minimè fundatur, licet olla vel membra conterantur, aut frangantur; non ideo polluitur Ecclesia; & hæc antea docuerat Panormitanus in 6. proposuisti; n. 14. de consecr. Eccles. Et ratio huius sententiæ est, quia vt diximus supra, pollutio Ecclesie est pena, ergo restringenda erit: cum igitur in casu nostro in Ecclesia non fuerit sanguinis effusio, neque mors in ea contigerit; reuera homicidium non committitur in Ecclesia; ergo quod non remaneat polluta, dicendum est. Et in his casibus fauere Ecclesie debemus, vt potius non sint polluta, quam polluta.

H 3 3. Vnde

Ad magis roborandam doctrinam huius Resol. præcedentem Res. & signanter sup. hoc in tom. 1. tit. 7. ex Res. 90. §. 2. inter mediam, & finem, a vers. Quinimo & hic infra ex Res. 144. vide §. Hinc ostenditur.

3. Vnde ex his aliqui approbant opinionem Patris Reginaldi in Praxi tom 2. lib. 29. c. 9. sect. 5. n. 18. ubi docet Ecclesiam non violari, si quis vino consecranda immiscuisset aliquid veneni, ut illius supitione Sacerdos moreretur, qui eo sumpto domum rediens mortuus est, quia in hoc casu non adest effusio sanguinis, & homicidium non potest simpliciter dici fuisse in Ecclesia commissum. Ergo, &c.

RESOL. CXXXVII.

An Ecclesia non consecratur polluta per quancumque delicti notitiam, nisi hoc fuerit per sententiam iudicis declaratum? Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 27.

Sup. hoc in
sta in Ref.
140. §. Quo-
ad secundū,
& seq.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Suarez tom. 3. in 3. part. disp. 81. sect. 4. cap. 3. dub. 2. & Fagundez par. 1. lib. 3. c. 14. n. 34. qui tamen etiam cum Suarez affirmatiuam sententiam probabilem putat, sic enim asserit. Aliqui satis probabiliter asserunt non sufficere quancumque notitiam delicti, nec Ecclesiam censendam esse pollutam, donec Iudicis sententia declaratum sit Ecclesiam illam esse pollutam. Ratio est, quia illa poena pollutionis Ecclesiae est veluti quaedam censura; & instar censuræ requirit sententiam Iudicis: nullus enim excommunicatus vitari debet, donec per sententiam Iudicis declaretur, ac denuncietur censuram incurrisse. Quod verò huiusmodi poena sit instar censuræ, seu poenæ interdicti ingressus Ecclesiae proinde instar poenæ censuræ, docet Paludanus in 4. dist. 18. quaest. 8. art. 4. Syluester verb. consecratio, quaest. 9. in fine, & verb. interdictum. 4. quaest. 3. Huc vsque Fagundez & Sayrus etiam lib. 5. de censuris, cap. 16. num. 1. ait pollutionem, siue violationem Ecclesiae esse similem interdicto locali, & Auila de censuris part. 5. disp. 6. dub. 6. concl. 3. in fin. alletit ad interdictum locale reduci quodammodo Ecclesiae violationem: sed post Concilium Constantiense nemo tenetur interdictum seruare, donec per Iudicis sententiam interdicti censura publicè denunciata fuerit. Ergo, &c.

RESOL. CXXXVIII.

An Ecclesia, qua stetit in campo per longum tempus absque tecto, & ianua, & plena multis spurciis, sic denuo ab Episcopo solemniter reconcilianda? Et explanatur: quod Ecclesis semel consecratis, non debet iterum consecratio adhiberi, nisi ab igne exusta, aut sanguinis effusione, aut cuiusquam seminis pollutione polluta fuerint? Ex part. 8. tract. 7. & Misc. Ref. 93.

§. 1. **A**D hoc dubium ita respondet Stephanus Baunius in Theolog. moral. part. 1. tract. 6. quaest. 18. An Ecclesia reconciliatione solemnī, & Episcopali indigeat, quæ ab hæreticis possessa, tam Ministrorum mendacijs, concionibus, ac inuertijs in Ecclesiam, quàm sacrilega eorum, infamique cœna, ac sepultura mortuorum infecta fuit? Idemque dicendum, si Ecclesia diu absque tecto, & ianuis plena foret stramine, aliisque spurcijs, animalibus, & naturali hominum vsui, quasi diuersorij locus patuerit. Opinio est Durandi loco citato, malum non esse eam in tali casu solemniter ab Episcopo reconciliari, cui ne subscribam, facit Canon Concil. Nicarni, relatus à Gratian. de consecrat. distin. 1. his verbis: Ecclesis semel consecratis Deo, non debet iterum consecratio adhiberi, nisi aut ab igne exusta, aut sanguinis effusione, aut cuiuscumque semine pollu-

ta fuerint. Quare si eorum nihil sit factum, nihil contra templorum reuerentiam ab hæreticis admilsum, satis erit, si Episcopus, his eiectis, Altaria visiter, & an sint integra, fracta, vel polluta, tam oculis ipse suis, quàm aliorum diligentia lustret, iustrata reconciliet, asperione aque benedictæ, benedictione simplici, aut reconciliati per Sacerdotem sua autoritate; ac nomine curet. Ita Baunius.

RESOL. CXXXIX.

An in Ecclesia polluta signis celebret, remaneat consecrata?

Et quid, si Sacerdos, celebret mala fide?

Et notatur Sacerdotem celebrantem in Ecclesia polluta ante reconciliationem non esse irregularem, nec incurrere suspensionem ab ingressu Ecclesiae? Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 28.

§. 1. **N**egatiuam sententiam ita mordicus tenet Pater Ioannes de Lugo in 3. part. tom. 2. de Sacram. Eucharist. disp. 20. sect. 4. n. 91. ut nominatim contra me contrariam sententiã existimet falsam, credo nixus auctoritate Sayri de censuris lib. 5. c. 16. n. 11.

2. Sed nimis rigide amicus vir se gessit in censura huius opinionis: quæ non solum non est falsa, sed probabilissima, & tuta in praxi: & ideo contra Lugum oppono ex eadem Societate præter Auilam, Emmanulem Sã ver. Ecclesia num. 19. Henriquez lib. 9. cap. 27. num. 5. in Gloss. litera L. & num. 6. in Gloss. litera I. & P. & nouissimè Patrem Perficum de offic. Sacerd. lib. 1. dub. 6. num. 61. ubi postquam posuisset circa præsentem quæstionem primam sententiam negatiuam, & secundam affirmatiuam: sic ipse postea asserit. Pro solutione præsentis dubij: Dico secundam sententiam esse valde probabilem, & in praxi tutam: propter Doctorum auctoritatem, tum etiam quia præsentia corporis Christi, dum in Ecclesia Missa celebratur, reputanda est pro sufficienti reconciliatione. Ita ille. Cui etiam adde præter alios à me alibi citatos Antonium Naldum in summa verb. Ecclesia num. 24. & Thomam Zerola in Praxi Episcop. part. 1. verb. pollutio Ecclesie not. 5. An verò hæc opinio procedat, si Sacerdos celebret in Ecclesia mala fide; negat omnino Layman. lib. 5. tract. 5. cap. 5. num. 13. Sed affirmat Emmanuel Sã correctus ubi supra verb. Ecclesia num. 19. & alij.

3. Notandum est etiam hic obiter Sacerdotem celebrantem in Ecclesia polluta ante reconciliationem, non esse irregularem, ut perperam voluit Hostiensis in cap. finali de consecrat. Eccles. & hoc expressè determinatur in cap. is qui, de sent. excommunicat. in 6. Imò ego puto neque incurrere suspensionem ab ingressu Ecclesiae, per consequens nec mediata, nec immediata sit irregularis, etiam si celebret in eodem loco. Ita Paludanus in 4. distin. 18. quaest. 8. art. 3. conclus. 5. Emmanuel Sã ver. Ecclesia num. 21. Henriquez lib. 9. cap. 27. num. 7. in Gloss. litera M. Suarez tom. 3. disp. 81. sect. 4. §. penult. Layman. lib. 5. tract. 5. cap. 5. asserit. 21. Auila de censur. part. 5. disp. 7. dub. 3. conclus. 3. Fagundez part. 5. lib. 3. cap. 14. num. 5. & alij Et ratio est, quia cap. Episcoporum, de privileg. in 6. solum loquitur de eo, qui celebrat, vel celebrare facit in locis interdictis: ergo non debet extendi ad celebrantem in Ecclesia polluta, nam locus pollutus, seu violatio propriè non est interdictus. Vnde non est audiendus Naldus verb. Ecclesia num. 15. Nauarius in Manual. cap. 25. num. 94. Syluester verb. consecratio 2. quaest. 9. Graffius tom. 1. consiliorum lib. 3. cons. 2. num. 21. de consecrat. Ecclesie & alij sentientes celebrantem in Ecclesia

Sup. hoc in
Ref. seq. & in
tom. 2. n. 1.
Rel. 179. §. 2.
ad medium,
& in Ref.
174. cursum
ad medium,
& in Ref. 177.
§. vit. ad me-
dium, ver-
idem etiam.

Alibi in Res-
olutionibus
& §. not.
præterita. Et
pro vltimo
contento in
hoc §. ex
consequen-
tis Resol. 1.
not. 1. huius
Ref. in eius
§. 2. ad me-
dium ver-
idem dictu-
dum & in
Ref. 4. dist.
annot. §. No-
ta, ante me-
diu, & ver-
At Bordo-
nus, in quæ-
st. 179.

De Immunit. Eccles. Resol. CXL. &c. 98

Ecclesia polluta esse iure ipso suspensum ab ingressu Ecclesiae; & si post talem suspensionem celebrat, vel actum sui Ordinis exercent, fieri irregularem.

RESOL. CXL.

An in supra dictis casibus, si Sacerdos celebrat Missam in Ecclesia polluta, remaneat consecrata?

Et an requiratur sententia iudicis declarantis locum sacrum esse violatum?

Et cursum deducitur, quod si Sacerdos dixerit Missam cum vestibus non benedictis, & in calice non consecrato, quod supradicta remaneat consecrata, & benedicta. Ex part. 11. tract. 2. & Misc. 2. Resol. 99.

hoc in Resol. 99. in alio cap. 5. quasi. 12. num. 99.

§. 1. Quid ad primum negatiue nominatim contra me tenet Franciscus Lugo, de Sacr. l. 3. cap. 5. quasi. 12. num. 99. vbi sic ait; Sententiam affirmantem ego non auderem in praxi complecti, quia non reputo illam probabilem per locum intrinsecum. An vero per locum extrinsecum tot Auctores reddant illam tutam in praxi, iudicent alij. Ita ille adhaerens eius germano Cardinali Lugo à me alibi adducto.

hoc in Resol. 99. in alio cap. 5. quasi. 12. num. 99.

2. Sed nouissimè præter alios à me adductos, affirmantem sententiam tanquam probabilem admittit Dicastillus de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disputat. 4. dub. 7. num. 113. vbi sic asserit? Vtrum autem, si interim dum violatio Ecclesiae durat, bona fide quis in ea sacrificet, sufficit hoc vt non sit necessaria alia reconciliatio, aut consecratio: non omnes consentiunt. Impugnat Layman, quia nullo iure, aut ratione solum videtur; nam si celebratio Missae esset instar reconciliationis, idem dicendum esset, si Sacerdos mala fide in Ecclesia polluta celebrat; quod planè fallum est (inquit Layman.). Verùm Sacerdos id concedit, & non putat planè fallum; sed potius putat cum aliis, quorum nomina non refert satis magnam esse reconciliatiuem, seu benedictionem, ipsam celebrationem. Itaque cum Auila saltem probabilem sententiam puto. Vnde iuxta eam sequitur, quod si Episcopus dispenset, vt in violata Ecclesia celebraretur, etiam manebit reconciliata. Ita Dicastillus.

3. Vnde parum modestè præter morem suum hanc sententiam fallam appellauit Amicus in Curs. Theologiae disputat. 33. sect. 12. num. 345. contra quem adduco me citato Patrem Tamburinum de Sacrificio Missae lib. 1. cap. 1. §. 4. num. 5. asserentem hanc opinionem esse probabilem; & respondet ad argumenta quae contra me adducit Eminentissimus Cardinalis Lugo, & ex his tenet etiam mecum probabiliter, quod si Sacerdos dixerit Missam cum vestimentis non benedictis, & in Calice non consecrato quod supradicta remaneat consecrata.

hoc in Resol. 99.

4. Quoad secundum, videlicet an post Concilium Constantiense requiratur ad violationem publicam sententia iudicis declarans locum Sacrum esse violatum? Affirmatiuam sententiam alibi probabilem existimaui, Sed nominatim contra me insurgit Franciscus Lugo vbi supra num. 92. quia violatio loci Sacri non est interdictum propriè, nec intelligitur nomine interdicti, vel Censurae; quod docuit etiam Suarez tom. 5. disputat. 37. sect. 1. num. 28. Quare decretum Concilij Constantiensis ad Ecclesiae pollutionem non extenditur. Et Cardinalis de Lugo testatur esse Romae praxi receptum, vt Ecclesiae reconciliantur etiam si violatio denunciata non fuerit. Ego verò reor, eandem esse praxim aliarum Diocesium. Vnde soluitur

fundamentum contrarium, & certè verba Concilij Constantiensis aliter refert Suarez eod. to. 5. disp. 9. sect. 2. ac reuelat tom. 3. disp. 81. sect. 4. Videatur vtroumbique. Haec Lugo.

5. Et hanc sententiam existimo probabiliorem, non tamen nego affirmatiuam suam non habere probabilitatem, & idem Martinus de San. Ioseph in Mor. Confessor. tom. 1. lib. 1. tractat. 15. de Euchar. cum. 7. sic asseruit; Tingo porò muy probable sententia la que dize, que en estos casos no basta, para que queda la Iglesia poluta, que sean publicos, sino que se requiere de mas desto; que por sententia de juez se declare, que por los tales delictos esta la Iglesia poluta; porque esta pena es como censura; y de la misma manera que en la censura ha de interuenir en ellas sententia de juez; como en el descomulgado, que no se ha de euitar; hasta que por sententia se sepa, que incurrio en la descomunión. Peña tr. 3. p. 4. quasi. 64. & satis probabile iudicant Suarez tom. 3. in 3. parti. disp. 81. sect. 4. Fagundez de Eccles. praecept. lib. 3. cap. 14. num. 34. y lo confituro; porque de similibus simile est iudicium; quando est eadem ratio, non possunt, & l. sequenti. ff. de legib. §. rectè instit. mandati. Ita Martinus. Sed licet hæc opinio, vt dixi speculatiuè loquendo probabilis sit, tamen in praxi, quae est sequenda est in contrarium.

RESOL. CXLI.

Quomodo per effusionem humani sanguinis iniuriosam fuit violata quadam Ecclesia consecrata, quaesierunt an simplex Sacerdos de licentia Episcopi possit illam reconciliare?

Et explanatur, quod hæc est differentia inter Ecclesiam benedictam, & consecratam; nam Ecclesia, si sit benedicta tantum; potest reconciliari per simplicem Sacerdotem, & cum aqua benedicta communi, si verò sit consecrata, debet reconciliari per Episcopum proprium, vel per alium Episcopum de eius licentia, & cum aqua à se, vel per alium Episcopum benedicta cum vino, & cinere. Ex part. 2. tract. 15. & Misc. 1. Resol. 6.

§. 1. Respondi negatiuè; nam hæc est differentia inter Ecclesiam benedictam, & consecratam; nam Ecclesia, si sit benedicta, potest reconciliari per simplicem Sacerdotem, & cum aqua benedicta communi, si verò sit consecrata, debet reconciliari per Episcopum proprium, vel per alium Episcopum de eius licentia, & cum aqua à se, vel ab alio Episcopo benedicta cum vino, & cinere. Ita communiter Doctores. Auila de cens. part. 1. disp. 7. dub. 4. Filliuc. in suis questionibus moral. tom. 1. tract. 5. cap. 4. num. 118. Sayrus de censuris, lib. 5. cap. 16. n. 31. Graffius decisur. part. 1. lib. 2. cap. 48. num. 10. Henricquez lib. 9. cap. 27. n. 6. Nugnez in 3. p. tom. 1. q. 63. art. 3. dub. 2. Gasp. Hurt. de sacrif. Miss. disp. 4. diff. 7. & alij. Probatur hæc opinio ex cap. aqua, de consecr. Eccles. vbi dicitur, quod consuetudo Ecclesiae Bracharensis, vbi solebant Episcopi committere Sacerdotibus, reconciliare Ecclesiam, potius sit dicenda corruptela.

Sup. contentis in hac Resol. infra in Resol. seq. §. 1. ad medium, & in Resol. post seq. à principio, vbi que ad text. Quod si. & infra in Resol. 144. à principio, vbi que ad §. Sed quid, vbi melius, & magis clarè quam in aliis §§. huius anno.

2. Non reticeam tamen contrariam sententiam extrae apud Victoriam in summ. Sacram. quasi. 99. & apud Emanuelem Sacerdotem post correctionem Magistri Sacerri Palatij, verb. Eccles. num. 20. Et quod mirum est, nouissimè Franciscus Syluius in suis commentariis in 3. part. D. Thoma, q. 83. art. 3. docet etiam hanc sententiam, & testatur de praxi, ait enim: Quibusdam videtur, quod Ecclesia prius consecrata, sic debeat reconciliari per Episcopum, vt hic vices suas ne-

queat simplici Sacerdoti committere: contrarium tamen tradunt Victoria, & Sa, credimus esse in praxi, non contradicente, sed potius concedente Pontifice. Hac ille. Quæ quidem sententia an sit probabilis, iudicent viri docti, videtur enim contra cap. aqua vbi supra, & consuetudo, & praxis, quam affert Syluius, est in contrarium.

RESOL. CXLII.

An regulares possint reconciliare eorum Ecclesias pollutas, & maximè si Episcopus distet per duas Dietas?

Et quid de aliis Sacerdotibus?

Et docetur in hoc casu differentiam esse inter Ecclesiam consecratam, & benedictam tantum, & eius reconciliationem.

Et explanatur Superiores Regulares ex privilegio posse reconciliare Ecclesias consecratas. Ex part. 4. tract. 4. & Mis. Ref. 91.

Supr. hoc in Resolution. non seq.

§. 1. **H**ic casus frequenter potest accidere, & affirmatiuè respondendum est per ea quæ adducit Homobonus de Bonis in exam. Eccles. part. 3. tract. 17. cap. 8. quæst. 27. resol. 2. Adde quodd Ecclesia si sit benedicta, potest reconciliari per quemcumque simplicem Sacerdotem, & cum aqua benedicta communi, contra Toletum, vt habetur in c. si Ecclesia, de consecr. Eccl. iuncta glossa; nec requiritur ad hoc Episcopi licentia, vt patet ex ipso textu ibi, protinus lauetur. quod non diceretur si oporteret expectare licentiam Episcopi, & ita docet Auila de censuris p. 8. disputat. 7. dub. 4. qui citat D. Antonin. & Henriquez, quibus ego addo Tamburinum de iure Abbatum, tom. 1. disputat. 23. quæst. 10. num. 11. Præpos. in 3. part. quæst. 83. art. 3. dub. 2. num. 163. Barbosa de potest. Episc. part. 2. alleg. 28. num. 57. & post hæc scripta omnia supradicta inuenio docere Laurentium Portel in dubiis Regul. part. 1. ver. Ecclesie Fratrum, num. 1. vbi tenet Superiorem Regularium posse reconciliare suam Ecclesiam aqua tantum à se benedicta, quod etiam concedit de Sacerdote seculari: secus autem dicendum, si Ecclesia fuerit consecrata, hanc enim, vt alibi dictum est, neque Regularem, neque alium Sacerdotem etiam de licentia Episcopi posse illam reconciliare testantur iura & Doctores. Vnde nescio qua ratione Episcopi possint interdiciere Ecclesias Regularium non consecratas, si polluta fuerint ab eorum Superioribus reconciliata. Nec valet dicere cum aliquibus quodd Superiores Regulares tunc possunt reconciliare Ecclesias pollutas cum aqua ab Episcopo non benedicta, quando Episcopus distat per duas Dietas, secus autem minimè. Nam respondeo quodd si simplex Sacerdos, vt supra visum est, potest reconciliare Ecclesias pollutas cum aqua non ab Episcopo, sed à se ipso benedicta, quare hoc denegandum est Sacerdoti Regulari? Equidem non video disparitatem rationis.

Supr. hoc in Ref. præterita, & in Ref. seq. & melius in Ref. 1. post seq. per tot. pro vtroque.

Supr. hoc in Ref. seq. §. 1. à ver. Quod si. & in alio §. not. secundæ dicti §. 1.

Supra hoc magis late in Ref. seq. & in Ref. 1. post seq. §. Sed quid. & seq.

2. Notandum etiam quodd post hæc scripta inueni Antonium Nouarium in sum. Bullar. tit. de pollutione Ecclesiarum, n. 7. docere Superiores Regulares ex privilegio posse reconciliare Ecclesias consecratas, & citat Grassium conf. 2. de consecr. Eccles. n. 18. Sed hoc, vt dixi, multi negant.

RESOL. CXLIII.

An Superiores Regulares possint reconciliare eorum Ecclesias consecratas, si Episcopus distet per duas Dietas?

tas, vel defunctus sit, aut Episcopatum renunciauerit, vel si depositus sit?

Et an ex privilegio possint Regulares solemniter benedicere suas Ecclesias, & Cæmeteria, si Episcopus rollit, aut negligat?

Et docetur, quid intelligatur, per duas Dietas.

Et explanatur, quod Dieta alia est vulgaris, alia vero legalis. Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Ref. 22.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Confessus, Vgolinus, Sayrus, Barbosa, Henriquez quos citat & sequitur Philibert. Marchin. de Sacram. Ordin. tract. 3. p. 3. c. 11. n. 14. vbi sic ait: Dico quartò Ecclesie reconciliationem habere locum solum in Ecclesiis ab Episcopo consecratis: in benedictis vero licet cuilibet Sacerdoti post pollutionem eas rebenedicere & purificare aqua ab ipso benedicta. Quando autem Ecclesie sunt consecrata, opus habent reconciliatione facta per Episcopum; qui non potest alteri etiam Vicario suo hanc facultatem delegare. Quod si Ecclesia polluta sit Regularis, & Episcopus per duas Dietas longè abesset, tunc ex concessione Leonis X. facta Mendicantibus, poterunt Superiores illius Ordinis, & reliqui communicantes in eorum privilegio prædictam Ecclesiam pollutam aqua per ipsos benedicta reconciliare. Quod ego semel feci Ticini in Ecclesia nostra Sanctæ Mariæ Coronatæ; & dum post factum multos haberem Curie Episcopalis Aduersarios, visis & inspectis hostibus privilegiis, omnes siluerunt. Huc vsque Marchinus, cui adde Megalium in Prompt. tom. 2. verb. Eccles. num. 21. in fine. Auilam de censur. part. 5. disput. 7. dub. 4. concl. 3. in fin. licet aliqui quos ego notavi in 4. part. tractat. 4. resol. 91. contrarium sentiant: sed supradicta opinio videtur mihi satis probabilis; & illam præter Doctores citatos tenet etiam Layman lib. 5. tract. 5. n. 12. qui etiam docet ex privilegio posse etiam Regulares solemniter benedicere suas Ecclesias, & Cæmeteria si Episcopi nolint, aut negligant.

Sup. content. to in hoc vers. Dico quarto. & seq. 7. Quarto. in Ref. præterita §. 1. & in Ref. 1. post præteritam per tot. & infra Refol. seq. à §. 1. vbi que ad §. Sed quid. & pro Ecclesia Regulari in §. vt. Ref. præterite, & in Refol. seq. à §. Sed quid.

Quæ hic est Ref. antecedens §. 1. in fin. & infra in Ref. seq. Sed quid. curiam ad med. & Lovitium. & seq.

2. Notandum est etiam hic Regulares posse vti dicto privilegio, non solum quando Episcopus distat per duas Dietas, sed etiam quando defunctus est. Imò quocunque modo absit Episcopus, morte, renunciatione, depositione, &c. Ita Rodriquez in Quæstionib. Regular. tom. 2. q. 19. art. 3. Et post illum Perlicus de offic. Sacerd. l. 1. dub. 13. num. 121.

3. Et pro casu occurrenti in gratiam Regularium si aliquis ex ipsis nesciat, quid intelligat Leo X. in dicto privilegio; dum requirit vt Episcopus distet per duas Dietas. Respondeo Dietam significare iter diei, quod vulgò dicimus vna giornata; & ideo duas Dietas significare iter duorum dierum. Sed difficultas est; quot milliaria Dieta, seu iter vnus diei contineat; nam vt docet Gloss. e. nonnullis, de rescript. Dieta alia est vulgaris, & alia legalis: vulgaris metienda est secundum consuetudinem regionis; legalis vero viginti milliaria continet ex lib. 3. ff. de verb. signific. Hoc supposito Perlicus vbi supra de offic. Sacerd. lib. 2. dub. 13. num. 174. putat privilegium Leonis intelligendum esse de Dietis vulgaribus. Verum aliqui putant dictum privilegium intelligendum esse de Dietis legalibus. Et ideo præter Henriquez lib. 9. de Missa, c. 27. num. 6. & in Gloss. lit. D. cum eius privilegij Leonis X. meminisset, subdit in ead. Glossa, lit. F. Dieta continet viginti milliaria. Idem dicit lib. 13. c. 5. n. 5. in Gloss. litera D. vbi citat Mandosium, quibus adde Rodriq. in Quæstionib. Regular. tom. 1. quæst. 19. art. 6. in fine. Sed ego puto probabilius esse & securius in privilegio Leonis per Dietas intelligendas esse vulgares, secundum variorum Regnorum consuetudines: & credo quod in Sicilia Dieta continet iter 30. milliarium.

RESOL.

RESOL. CXLIV.

De quibusdam opinionibus circa reconciliationem Ecclesie, si polluat.

Et pro praxi queritur, an si homidium, vel magna sanguinis effusio contingat in porta Ecclesie, Ecclesia polluat?

Et quid, si stans in ostio Ecclesia recipiat vulnus lethale ab inimico, & mortuus cadat extra Ecclesiam, sanguinemque in ea non effundendo?

Et notatur, quod excusatur a peccato sacerdos celebrans in Ecclesia polluta, quoties pollutio contigerit post ceptum canonem: imo, tenetur Missam pressequi.

Idem est, si excommunicatus denunciatus ingrediat Ecclesiam, eodem tempore, & non vult egressi.

Et tandem docetur posse celebrari in Ecclesia polluta ad dandum Viaticum moribundo, & si est Parochialis, licebit in ea baptizare, & servare Eucharistiam pro infirmis. Ex part. 11. tract. 8. & Misc. 8. Ref. 23.

§. 1. P. Aulus Piascius impressit per duas vices suam Praxim Episcopalem, in qua p. 1. cap. 2. art. 4. n. 7. sic ait: Vbi etiam reconciliatio haberi non posset, posset ex permissione Episcopi lauari Ecclesia polluta aqua exorcizata, & celebrari interim donec reconcilietur per Episcopum, similiter, & Ecclesia nondum consecrata si polluat, sufficit quod reconcilietur modo predicto per simplicem Sacerdotem c. fin. de consecration. Eccles. iam. gloss. Arm. loc. supr. citat. num. 2. Ita ille etiam in secunda editione, quam ipse tradidit fuisse correctam a censoribus Romanis.

2. Sed aduersum illum nominatim, & merito insurgit Episcopus Iordanus tom. 1. l. titul. 12. n. 160. sic asserens: Piascius docet, quod vbi reconciliatio non posset haberi statim ab Episcopo, debeat lauari Ecclesia cum aqua exorcizata, & interim celebrari in ea, donec reconcilietur per Episcopum, cap. fin. de consecrat. Eccles. sic ille, qui nouum dat intellectum eidem cap. fin. nimirum, vt procedat etiam in Ecclesia consecrata, donec Episcopus remaneat impeditus reconciliari: communis tamen schola Can. & DD. supr. citat. interpretantur illud de sola Ecclesia non consecrata, vt litera expressè loquitur: nec in his terminis crederem Piascium bene sentire, sed standum esse cum communi. Sic ille.

3. Vnde ego olim reprobaui Victoriam, Sà, & Syluium asserentes Episcopum posse committere reconciliationem Ecclesie consecrate simpliciter Sacerdoti, quod etiam reprobatur me citato Eminentissimus Cardinalis Lugo de Sacram. Euchar. disp. 20. sect. 12. num. 62. & etiam me citato Franciscus Lugo de Sacram. lib. 3. cap. 5. quest. 12. num. 95. cum aliis, & est textus clarus in cap. Aqua, de consecrat. dist. 1. 4. vbi consuetudo Bracharensis Ecclesie, qua solebat Episcopi similibus Sacerdotibus committere reconciliationem Ecclesie (scilicet consecrate) corruptela vocatur, & ratio redditur. Quia licet Episcopus committere valeat, quæ iurisdictionis existunt, quæ tamen Ordinis Episcopalis sunt, non potest inferioris gradus Clericis demandare. Consonat Rituale Romanum dicens: Simplex Sacerdos tantum ex privilegio Sedis Apostolicæ potest Ecclesiam ab Episcopo consecratam reconciliari, & tunc vtatur ritu in Pontificali præscripto, cum aqua per Episcopum ad hunc vltim benedicta.

4. Non nego tamen cum Diuo Thoma in 3. p.

question. 83. artic. 3. ad 2. Episcopum posse concedere facultatem, vt in Ecclesia violata celebretur ante reconciliationem. Nam in cap. Miserrimum, & in cap. Hic ergo, de consecrat. dist. 1. simpliciter decernitur, fieri posse sacrum, vbi iusserit, vel permiserit Episcopus, qui subinde, sicut potest concedere licentiam faciendi Sacrum in loco non sacro, sic etiam in templo violato; quamuis grauiorem causam ad hoc requirat Aulla, quia magis repugnat iuri, ac reuerentiæ templorum, vt rectè perpendit Cardinalis de Lugo num. 63. & ideo si distans Episcopus non possit ad reconciliandam Ecclesiam venire, de licentia Vicarij licebit in illa celebrare. Adit Cardinalis de Lugo vbi supra, tantam esse posse necessitatem, & tam difficilem aditum ad Episcopum, & ad eius Vicarium, vt etiam sine licentia ipsius celebrari posset in templo violato, quoniam Ecclesiasticum præceptum non obligat eum tanto rigore. Ponit exemplum, si populus non habeat aliam Ecclesiam in qua possit die festo Missam audire. Vide etiam Auerlam de Sacram. Euchar. quest. 11. sect. 14. §. Decimo tandem, & me citato Garziam vbi infra num. 48.

5. Sed quid dicendum de reconciliatione Ecclesie consecrate Regularium: possuntne eorum Prælati illas reconciliari; Et affirmatiuè respondent Doctores, quos citat, & sequitur Pater Franciscus Lugo vbi supra cap. 6. quest. 12. num. 96. sic enim ait; Certum est posse Regulares ex privilegio Pontificis templum, vel altare post consecrationem pollutum, reconciliare cum aqua (cui vinum simul & cinis adiuuatur) per Episcopum benedicta, vel Prælatum Regularem si distet Episcopus duabus dietis, idest quatuordecim leucis, vt testantur Henriquez supra & Manuel tom. 1. regular. 9. 19. art. 2. & tom. 2. Bullar. fol. 268. Ioan. de la Cruz in Epitome lib. 2. cap. 5. dub. 6. qui citant concessionem Leonis X. Bull. 6. Videatur etiam nostrum Compendium verbo Ecclesia, n. 2. cuius privilegium de reconciliatione Templi, seu Cæmeterij consecrati ceperunt Henriquez, & Aulla supra, & merito. Nam Leo X. ibi relatus de tali reconciliatione locutus est. Consonat Cardinalis de Lugo disp. 20. num. 61. Huc vsque Pater Lugo.

6. Sed ego adhareo eius sententiæ quoad Ecclesiam benedictam, sed quoad consecratam habeo difficultatem, nec parum facio in fauorem Regularium sic asserendo; vnde sentiant ipsi verba docti, & amicissimi Patris Hieronymi Gassæ in summa theol. moral. vbi me citato & aliis Doctoribus tr. 3. diff. 8. dub. 2. punct. 5. num. 14. sic asserit. [Adiuncto, què Peyrinis tom. 1. suor. privileg. constit. 1. l. tit. 11. §. 22. con algunos Autores que alega, dize que pueden los Prelados de la Religion reconciliar las Iglesias violadas consagradas; auida primero agua benedicta de Obispo: lo mismo dize Antonius Notarius in Summ. Bullar. tit. de pollut. Ecclesiar. num. 7. Y cita à Grassis, però esto no lo aconsejaria yo. Y lo muestra sentir assi Diana vbi supra. Tambien aduietto, que quando esta cerca Monasterio el del proprio Obispo, y se ofrece auer de bendecir, consagrar, ó reconciliar alguna Iglesia, se le ha de pedir con reuerencia, y instancia tres vezes, que se digne venir à hazer aquellas açiones, y si lo recusare sin causa legitima, pueden llamar à otro Obispo que venga à hazerlo, el qual podra muy bien aunque sea de otra Diocesi, y esto por privilegio de Sixto IV. concedido à los Menores, el qual no està reuocado por el Concilio Tridentino, como lo prueban ambos Rodriguez Manuel tom. 1. de regul. quest. 28. art. 1. & 2. Hieronymus resolut. 13. num. 4. Portell. verb. Benedicere, num. 4. Miranda quest. 40. artic. 5. & 6. Bauny quest. 13. citat]

Sup. hoc. & sequ. vsque ad 8. Nota hic. huius Ref. in duabus precedentibus Ref. in 8. Vltim. §. 15. Sup. his diebus in Reuolucionibus not. præter ricas

hæreticis in hoc, quare hic est lapsus...

citata donde añade, que si se escusare de venir, debent aquam ab eo suppliciter, & enixe, quam Gregorianam vocant, hoc est per eum benedictam, cinereque & vino permixtam petere, eaque Ecclesias suas quaslibet consecratas, respergere, purgare, & reconciliare. Pero contra toda esta doctrina, insurgit, nouissimè Diana *loco supra citato*, diciendo, que no ay necesidad de pedir licencia para reconciliar las benedictas, ni que por dextarla de pedir pueden los Obispos castigar à los Religiosos, ni poner por ello entredicho en sus Iglesias, empero diga lo que quisiere, que haran mal los Regulares, estando cerca el Obispo, no darle noticia de la violacion quando succedere, que esto pide la dignidad del Diocesano.

Sup. hoc libi dem.

7. Lo ultimo aduerto, que si el proprio Obispo estuviere lexos del Monasterio, negotio de dos jornadas, ò catorze leguas, y se ofreciese auer de bendecir, ò reconciliar la Iglesia violada, no tiene que pedirle licencia el Prelado, sino bendecirla, y reconciliarla, y en esto conuenigo con Diana, saluo si fuesse consagrada, que entonces saltem le auia de pedir agua bendita Por el, como queda dicho, esto consta del priuilegio de Leon X. concedido à los Menores. Ita Garzias.

8. Non nego tamen opinionem Patris Lugo doctore absolute, contra Garziam Patrem Marchinum de *sacram. ordin. par. 3. cap. 10. num. 14.* vbi sic ait: Quando autem Ecclesie sunt consecratæ, opus habent reconciliatione facta per Episcopum, qui non potest alteri etiam Vicario suo hanc facultatem delegare, quod sit munus ordinis Episcopalis. Quod si Ecclesia polluta sit Regularis, & Episcopus per duas Dietas longe abesset, tunc ex concessione Leonis X. facta mendicantibus, poterunt superiores illius ordinis, & reliqui communicantes in eorum priuilegiis, prædictam Ecclesiam pollutam aqua per ipsos benedicta reconciliare. Quod ego semel feci Ticini in Ecclesia nostra Sanctæ Mariæ Coronatæ, pollutæ per quoddam homicidium, & dum post factum multos haberem Curie Episcopalis aduersarios, visis, & inspectis nostris priuilegiis, omnes siluerunt. Ita Marchinus, qui citat Sayr. Rodriguez, Vgolinum, Barbosam, Henriquez, & alios.

9. Nota hic obiter cum eodem Marchino n. 16. quod si v.g. homicidium, vel magna sanguinis effusio contingat in porta Ecclesie; tunc considera, an contigerit in primo limine, siue linea à parte interna portæ, vel in parte externa illius. Priori modo Ecclesiam pollutam fuisse declarabis. Posteriori minimè.

10. Hinc oritur dubium, an stans in ostio Ecclesie, si recipiat vulnus lethale ab inimico, & mortuus cadat extra Ecclesiam, sanguinem in ea non effundendo, an, inquam Ecclesia remaneret polluta; Interrogatus de hoc casu, affirmatiuè respondi, nam licet effusio sanguinis fuerit extra Ecclesiam, tamen vulnus lethale receptum, & datum fuit in Ecclesia, quia qui stat in ostio Ecclesie, dicitur stare in Ecclesia; ergo Ecclesia remansit polluta. Nec obstat quod sanguis fuerit extra illam effusus; nam si aliquis fuerit lethaliter tantum vulneratus in Ecclesia, & statim extra illam exiens, moreretur, etiam si in Ecclesia non effuderit sanguinem; adhuc Ecclesia pollueretur, vt dicunt communiter Doctores: licet ego olim contrarium sentiebam; sed hoc accidit in casu nostro. Ergo.

11. Nota hic etiam, quod excusatur à peccato Sacerdos celebrans in Ecclesia polluta, quoties pollutio contingeret post cœptum Canonem, imò tunc tenetur Missam proficui, vt sacrificium perficiat: secus si ante Canonem Missæ violatio accideret, vel Ecclesiam ingrederetur excommunicatus nominatim declaratus per Iudicis sententiam; aut publicus Clerici percussor, qui non vult egredi; tunc celebrans debet à Missa desistere.

12. Deinde excusatur etiam Celebrans in Ecclesia polluta, si id faceret ad communicandum infirmum morti proximum: & quamuis in polluta Ecclesia Sacramenta ministrari non possint; si tamen Ecclesia sit Parochialis, licebit in ea baptizare, & seruare Eucharistiam pro eorum municandis infirmis. Vide Doctores citatos.

In Indice primo huius Tom. 9. lege Apêdicem ad hunc tract. 1. vbi inuenies alias paucas diff. missas, & dispersas per alios tom. tract. & Ref. que simul pertinent ad hunc tract. 1. de Immunitate Ecclesie.

TRACTATUS SECVNDVS

D E

IMMUNITATE ECCLESIASTICA.

RESOL. PRIMA.

An Clerici sint iure humano, vel Diuino exempti à legibus, & iurisdictione Principum secularium?

Et notatur, quod si Principes nolissent in hanc exemptionem consentire, Sumpsum Pontificem, & Concilia habere potestatem eam inducendi. Ex part. 1. tract. 2. Resol. 1.

Sup. hoc in Ref. seq. §. 1.

PRIMA sententia docet, dictam exemptionem esse à iure humano sed multum

consonam iuri diuino. Ita communiter Theologi: Salas de legib. *quæst. 96. tract. 14. disp. 14. sect. 11. n. 120.* tamen, & Molin. de iust. *tom. 1. tract. 2. disp. 31. num. 6.* Salon, *seqq. & sup. tom. 2. in 2. q. 67. art. 1. concl. 4.* Lessius *lib. 2. cap. 33.* *dub. 4. num. 30.* Maldrus *in 2. tract. 5. cap. 6. dub. 7.* Victoria *relect. 1. de potest. Eccl. Medin. C. de rest. quæst. 15.* Scotus *in 4. disp. 25. quæst. 2. artic. 2. conclus. 3. 4.* *seqq. & la. & 5. Villalob. in sum. tom. 1. tract. 11. dub. 17. num. 2.* infra in Ref. Henriquez *lib. 10. cap. 15. num. 1.* Aragon, *in 2. 2. quæst. 62. art. 3.* Pereira *de manu regia, cap. 3. num. 3.* Ledesma *in 4. p. 2. quæst. 20. art. 4. concl. 2.* Souf. *in Expos. Bull. Cœn. cap. 19. disp. 91.* & Doctores, quos in Ref. citat